

TŁUMACZENIE

UMOWA

między Unią Europejską a Republiką Turcji ustanawiająca zasady ogólne udziału Republiki Turcji w operacjach zarządzania kryzysami prowadzonych przez Unię Europejską

UNIA EUROPEJSKA,

z jednej strony, oraz

REPUBLIKA TURCJI,

z drugiej strony,

zwane dalej „Stronami”,

mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia Europejska (UE) może zdecydować o podjęciu działań w dziedzinie zarządzania kryzysami.
- (2) Unia Europejska zdecyduje, czy państwa trzecie zostaną zaproszone do udziału w operacji zarządzania kryzysami prowadzonej przez UE. Republika Turcji może przyjąć zaproszenie Unii Europejskiej i zaoferować swój wkład. W takim przypadku Unia Europejska podejmie decyzję w sprawie przyjęcia proponowanego wkładu Republiki Turcji.
- (3) Jeżeli Unia Europejska decyduje się podjąć wojskową operację zarządzania kryzysami, przy wykorzystaniu środków majątkowych i potencjału NATO, Republika Turcji zasadniczo może wyrazić swój zamiar uczestnictwa w operacji.
- (4) Rada Europejska na posiedzeniu w Brukseli w dniach 24 i 25 października 2002 r. ustaliła sposoby wprowadzenia w życie postanowień podjętych podczas posiedzenia Rady Europejskiej w Nicei w dniach 7–9 grudnia 2000 r. w sprawie zaangażowania członków NATO niebędących członkami UE w operacje zarządzania kryzysami prowadzone przez UE.
- (5) Warunki dotyczące udziału Republiki Turcji w prowadzonych przez UE operacjach zarządzania kryzysami powinny być raczej ustalone w umowie ustanawiającej zasady ogólne takiego ewentualnego przyszłego udziału, a nie definiowane na podstawie indywidualnych przypadków dla każdej pojedynczej operacji.
- (6) Umowa taka powinna pozostawać bez uszczerbku dla autonomii podejmowania decyzji przez Unię Europejską oraz nie powinna przesądzać o indywidualnym charakterze decyzji Republiki Turcji dotyczących udziału w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami.
- (7) Umowa taka powinna dotyczyć jedynie przyszłych operacji zarządzania kryzysami prowadzonych przez UE oraz powinna pozostawać bez uszczerbku dla ewentualnych obowiązujących umów dotyczących udziału Republiki Turcji w już trwających operacjach zarządzania kryzysami prowadzonych przez UE,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

SEKCJA I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Decyzje odnoszące się do udziału

1. Po podjęciu przez Unię Europejską decyzji o zaproszeniu Republiki Turcji do udziału w prowadzonej przez nią operacji zarządzania kryzysami oraz po podjęciu przez Republikę Turcji decyzji o udziale, Republika Turcji przekazuje Unii Europejskiej informacje w sprawie swego proponowanego wkładu.

2. Jeżeli Unia Europejska zdecydowała o podjęciu wojskowej operacji zarządzania kryzysami, przy wykorzystaniu środków

majątkowych i potencjału NATO, Republika Turcji poinformuje Unię Europejską o wszelkich zamiarach uczestnictwa w operacji, a następnie udzieli informacji o wszelkim proponowanym wkładzie.

3. Dokonywana przez Unię Europejską ocena wkładu Republiki Turcji jest prowadzona w konsultacji z Republiką Turcji.

4. Unia Europejska możliwie najwcześniej dostarczy Republice Turcji wstępnych szacunkowych danych dotyczących prawdopodobnej wysokości wkładu w koszty wspólne operacji w celu pomocy Republice Turcji w sformułowaniu jej oferty.

5. Unia Europejska powiadamia listownie Republikę Turcji o wyniku oceny w celu zagwarantowania udziału Republiki Turcji zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy.

Artykuł 2

Ogólne zasady

1. Republika Turcji włącza się do wspólnego działania, na mocy którego Rada Unii Europejskiej decyduje, że UE będzie prowadziła operację zarządzania kryzysami, oraz do wszelkich wspólnych działań lub decyzji, na mocy których Rada Unii Europejskiej postanawia rozszerzyć prowadzoną przez Unię Europejską operację zarządzania kryzysami, zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy i wszelkimi wymaganymi porozumieniami wykonawczymi.

2. Wkład Republiki Turcji wniesiony do prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami odbywa się bez uszczerbku dla autonomii podejmowania decyzji przez Unię Europejską.

Artykuł 3

Status personelu i sił zbrojnych

1. Status personelu oddelegowanego przez Republikę Turcji do udziału w prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami lub sił zbrojnych wysłanych przez Republikę Turcji do udziału w prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysami podlega umowie w sprawie statusu sił zbrojnych/misji, jeżeli została ona zawarta, podpisanej między Unią Europejską i państwem (państwami), w którym (których) operacja jest prowadzona.

2. Status personelu przydzielonego do kwatery głównej lub grup dowodzenia usytuowanych poza państwem (państwami), w którym (których) ma miejsce prowadzona przez UE operacja zarządzania kryzysami, podlega ustaleniom między kwaterą główną i odpowiednimi grupami dowodzenia a Republiką Turcji.

3. Bez uszczerbku dla umowy w sprawie statusu sił zbrojnych/misji, o którym mowa w ust. 1, Republika Turcji sprawuje jurysdykcję nad swoim personelem uczestniczącym w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami.

4. Republika Turcji ponosi odpowiedzialność z tytułu wszelkich roszczeń związanych z udziałem w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, dotyczących któregośkolwiek członka jej personelu lub zgłoszonych przez któregośkolwiek z członków jej personelu. Republika Turcji jest odpowiedzialna za wszczęcie postępowania, w szczególności sądowego lub dyscyplinarnego, przeciwko któremukolwiek członkowi jej personelu zgodnie ze swoimi przepisami ustawodawczymi i wykonawczymi.

5. Republika Turcji zobowiązuje się do wydania deklaracji odnośnie do zrzeczenia się roszczeń wobec któregośkolwiek z państw uczestniczących w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, w której bierze udział Republika Turcji, oraz do uczynienia tego przy podpisywaniu niniejszej umowy. Wzór takiej deklaracji jest załączony do niniejszej umowy.

6. Unia Europejska zobowiązuje się do zagwarantowania, że państwa członkowskie wydadzą deklarację odnośnie do zrzeczenia się roszczeń przeciwko Republice Turcji, w przypadku jej udziału w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, oraz do uczynienia tego przy podpisywaniu niniejszej umowy. Wzór takiej deklaracji jest załączony do niniejszej umowy.

Artykuł 4

Informacje niejawne

1. Republika Turcji podejmuje odpowiednie środki w celu zapewnienia ochrony informacji niejawnych UE zgodnie z przepisami Rady Unii Europejskiej dotyczącymi bezpieczeństwa zawartymi w decyzji Rady 2001/264/WE z dnia 19 marca 2001 r.⁽¹⁾ oraz zgodnie z dalszymi wytycznymi wydanymi przez właściwe organy, w tym przez dowódcę operacji prowadzonej przez UE w sprawach dotyczących prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysami lub przez szefa misji UE w sprawach dotyczących prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami.

2. Jeżeli UE otrzyma od Republiki Turcji informacje niejawne, informacje te zostają objęte stopniem ochrony właściwym dla klauzuli, którą są one oznaczone, oraz zgodnym z normami ustalonymi w przepisach dotyczących informacji niejawnych UE.

3. W przypadkach gdy UE i Republika Turcji zawarły umowę w sprawie procedur bezpieczeństwa dotyczących wymiany informacji niejawnych, postanowienia takiej umowy mają zastosowanie w kontekście prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami.

SEKCJA II

POSTANOWIENIA W SPRAWIE UDZIAŁU W CYWILNYCH OPERACJACH ZARZĄDZANIA KRYZYSAMI

Artykuł 5

Personel oddelegowany do prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami

1. Republika Turcji gwarantuje, że jej personel oddelegowany do prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami wykonuje swoją misję zgodnie z:

- wspólnym działaniem i późniejszymi zmianami, o których mowa w art. 2 ust. 1 niniejszej umowy,
- planem operacji,
- środkami wykonawczymi.

2. Republika Turcji informuje w odpowiednim czasie szefa misji prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami i Sekretariat Generalny Rady Unii Europejskiej o wszelkich zmianach co do wkładu wniesionego do prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami.

⁽¹⁾ Dz.U. L 101 z 11.4.2001, str. 1. Decyzja ostatnio zmieniona decyzją 2005/952/WE (Dz.U. L 346 z 29.12.2005, str. 18).

3. Personel oddelegowany do prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami przechodzi badania lekarskie i szczepienia oraz uzyskuje zaświadczenie lekarskie stwierdzające zdolność do pełnienia obowiązków, wystawione przez właściwe organy Republiki Turcji. Personel oddelegowany do prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami przedstawia kopię takiego zaświadczenia.

Artykuł 6

Struktura dowodzenia

1. Personel oddelegowany przez Republikę Turcji wykonuje swoje obowiązki i postępuje, mając na uwadze wyłącznie interesy prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami.

2. Cały personel podlega w pełni swoim władzom krajowym.

3. Władze krajowe dokonują przeniesienia kontroli operacyjnej na szefa misji prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami, który sprawuje dowodzenie poprzez hierarchiczną strukturę dowodzenia i kontroli.

4. Szef misji dowodzi prowadzoną przez UE cywilną operacją zarządzania kryzysami i odpowiada za bieżące zarządzanie operacją.

5. Zgodnie z instrumentami prawnymi, o których mowa w art. 2 ust. 1 niniejszej umowy, Republika Turcji ma takie same prawa i obowiązki w kwestii bieżącego zarządzania operacją jak państwa członkowskie Unii Europejskiej biorące udział w operacji.

6. Szef misji prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami jest odpowiedzialny za kontrolę dyscyplinarną sprawowaną nad personelem prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami. W razie konieczności postępowanie dyscyplinarne jest podejmowane przez odpowiednie władze krajowe.

7. Republika Turcji wyznacza punkt kontaktowy kontyngentu narodowego (NPC) w celu reprezentowania narodowego kontyngentu podczas operacji. W sprawach krajowych NPC podlega szefowi misji prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami oraz jest odpowiedzialny za bieżącą dyscyplinę kontyngentu.

8. Decyzja w sprawie zakończenia operacji jest podejmowana przez Unię Europejską po konsultacji z Republiką Turcji, pod warunkiem że w dniu zakończenia prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami Republika Turcji nadal wnosi do niej swój wkład.

Artykuł 7

Aspekty finansowe

1. Republika Turcji ponosi wszelkie koszty związane ze swoim udziałem w operacji, pominiawszy koszty podlegające wspólnemu finansowaniu, jak zostało to wyszczególnione w budżecie operacyjnym operacji. Procedura ta pozostaje bez uszczerbku dla art. 8.

2. W przypadku śmierci, uszkodzeń ciała, straty lub szkód wyrządzonych osobom fizycznym lub prawnym z państwa (państw), w którym (których) prowadzona jest operacja, Republika Turcji, po ustaleniu jej odpowiedzialności, wypłaca odszkodowanie zgodnie z warunkami przewidzianymi w umowie w sprawie statusu misji, jeżeli została ona zawarta, o której mowa w art. 3 ust. 1 niniejszej umowy.

Artykuł 8

Wkład do budżetu operacyjnego

1. Republika Turcji wnosi wkład w finansowanie budżetu operacyjnego prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami.

2. Wkład finansowy Republiki Turcji do budżetu operacyjnego równy jest niższej spośród następujących dwóch kwot:

a) tej części kwoty referencyjnej, która jest proporcjonalna do stosunku jej dochodu narodowego brutto (DNB) do sumy DNB wszystkich państw wnoszących wkład do budżetu operacyjnego operacji; lub

b) tej części kwoty referencyjnej dla budżetu operacyjnego, która jest proporcjonalna do stosunku liczby jej personelu uczestniczącego w operacji do całkowitej liczby personelu wszystkich państw uczestniczących w operacji.

3. Nie naruszając ust. 1 i 2, Republika Turcji nie wnosi żadnych wkładów w celu finansowania diet dziennych wypłacanych personelowi państw członkowskich Unii Europejskiej.

4. Nie naruszając ust. 1, Unia Europejska zasadniczo zwalnia państwa trzecie z wnoszenia wkładów finansowych do prowadzonych przez UE poszczególnych cywilnych operacji zarządzania kryzysami, gdy:

a) Unia Europejska stwierdza, że państwo trzecie uczestniczące w operacji wnosi znaczny wkład, który jest istotny dla operacji; lub

b) DNB na mieszkańca państwa trzeciego uczestniczącego w operacji nie przekracza wysokości tego wskaźnika w którymkolwiek z państw członkowskich Unii Europejskiej.

5. W odniesieniu do wkładów Republiki Turcji wnoszonych do budżetu operacyjnego prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami podpisuje się porozumienie między szefem misji prowadzonej przez UE cywilnej operacji zarządzania kryzysami a odpowiednimi służbami administracyjnymi Republiki Turcji w sprawie praktycznych sposobów dokonywania płatności. Porozumienie to zawiera między innymi postanowienia dotyczące:

- a) wysokości kwoty;
- b) uzgodnień w sprawie wnoszenia wkładu finansowego;
- c) procedury audytu.

SEKCJA III

POSTANOWIENIA W SPRAWIE UDZIAŁU W WOJSKOWYCH OPERACJACH ZARZĄDZANIA KRYZYSAMI

Artykuł 9

Udział w prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysami

1. Republika Turcji gwarantuje, że jej siły zbrojne i personel uczestniczący w prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysami wykonują swoją misję zgodnie z:

- wspólnym działaniem i późniejszymi zmianami, o których mowa w art. 2 ust. 1 niniejszej umowy,
- planem operacji,
- środkami wykonawczymi.

2. Personel oddelegowany przez Republikę Turcji wykonuje swoje obowiązki i postępuje, mając na uwadze wyłącznie interesy prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysami.

3. Republika Turcji informuje w odpowiednim czasie dowódcę prowadzonej przez UE operacji o wszelkich zmianach dotyczących jej udziału w operacji.

Artykuł 10

Struktura dowodzenia

1. Wszyscy członkowie sił zbrojnych i personelu uczestniczącego w prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysami podlegają w pełni swoim władzom krajowym.

2. Władze krajowe przekazują dowodzenie operacyjne i taktyczne lub kontrolę nad swoimi siłami zbrojnymi i personelem dowódcy prowadzonej przez UE operacji. Dowódca prowadzonej przez UE operacji ma uprawnienia do delegowania swojej władzy.

3. Republika Turcji ma takie same prawa i obowiązki w kwestii bieżącego zarządzania operacją jak uczestniczące w niej państwa członkowskie Unii Europejskiej.

4. Dowódca prowadzonej przez UE operacji może w każdej chwili, po przeprowadzeniu konsultacji z Republiką Turcji, wnioskować o wycofanie wkładu Republiki Turcji.

5. W celu reprezentowania krajowego kontyngentu w prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysami Republika Turcji mianuje Starszego Przedstawiciela Wojskowego (SMR). SMR konsultuje się z dowódcą sił zbrojnych UE we wszystkich sprawach mających wpływ na operację oraz jest odpowiedzialny za bieżącą dyscyplinę kontyngentu.

Artykuł 11

Aspekty finansowe

1. Bez uszczerbku dla art. 12, Republika Turcji ponosi wszelkie koszty związane ze swym udziałem w operacji, chyba że koszty te podlegają wspólnemu finansowaniu, jak zostało to wyszczególnione w instrumentach prawnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 niniejszej umowy oraz w decyzji Rady 2004/197/WPZiB z dnia 23 lutego 2004 r. ustanawiającej mechanizm zarządzania finansowaniem wspólnych kosztów operacji UE mających wpływ na kwestie wojskowe i obronne ⁽¹⁾.

2. W przypadku śmierci, uszkodzeń ciała, straty lub szkód wyrządzonych osobom fizycznym lub prawnym z państwa (państw), w którym (których) prowadzona jest operacja, Republika Turcji, po ustaleniu jej odpowiedzialności, wypłaca odszkodowanie zgodnie z warunkami przewidzianymi w umowie w sprawie statusu sił zbrojnych, jeżeli została ona zawarta, o której mowa w art. 3 ust. 1 niniejszej umowy.

Artykuł 12

Wkład w koszty wspólne

1. Republika Turcji wnosi wkład w finansowanie kosztów wspólnych prowadzonej przez UE wojskowej operacji zarządzania kryzysami.

2. Wkład finansowy Republiki Turcji w koszty wspólne równy jest niższej spośród następujących dwóch kwot:

- a) tej części kwoty referencyjnej dla kosztów wspólnych, która jest proporcjonalna do stosunku jej DNB do sumy DNB wszystkich państw wnoszących wkład do kosztów wspólnych operacji; lub
- b) tej części kwoty referencyjnej dla kosztów wspólnych, która jest proporcjonalna do stosunku liczby jej personelu uczestniczącego w operacji do całkowitej liczby personelu wszystkich państw uczestniczących w operacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 63 z 28.2.2004, str. 68. Decyzja ostatnio zmieniona decyzją 2005/68/WPZiB (Dz.U. L 27 z 29.1.2005, str. 59).

W przypadku gdy Republika Turcji wysłała personel jedynie do kwatery głównej operacji lub sił zbrojnych, przy wyliczaniu kwoty z ust. 2 lit. b) bierze się pod uwagę stosunek jej personelu do całkowitej liczby odpowiedniego personelu kwatery głównej. W pozostałych przypadkach bierze się pod uwagę stosunek całkowitej liczby personelu wysłanego przez Republikę Turcji do całkowitej liczby personelu operacji.

3. Nie naruszając ust. 1, Unia Europejska zasadniczo zwalnia państwa trzecie z wnoszenia wkładów finansowych do kosztów wspólnych prowadzonych przez UE poszczególnych wojskowych operacji zarządzania kryzysami, gdy:

- a) Unia Europejska stwierdza, że państwo trzecie uczestniczące w operacji wnosi znaczny wkład w środki majątkowe lub w potencjał, które są istotne dla operacji; lub
- b) DNB na mieszkańca państwa trzeciego uczestniczącego w operacji nie przekracza wysokości tego wskaźnika w którymkolwiek z państw członkowskich Unii Europejskiej.

4. Zawiera się porozumienie między zarządcą, o którym mowa w decyzji Rady 2004/197/WPZiB z dnia 23 lutego 2004 r. ustanawiającej mechanizm zarządzania finansowaniem wspólnych kosztów operacji UE mających wpływ na kwestie wojskowe i obronne, a właściwymi organami administracyjnymi Republiki Turcji. Porozumienie to zawiera między innymi postanowienia dotyczące:

- a) wysokości kwoty;
- b) uzgodnień w sprawie wnoszenia wkładu finansowego;
- c) procedury audytu.

SEKCJA IV

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 13

Porozumienia wykonawcze do umowy

Bez uszczerbku dla postanowień art. 8 ust. 5 i art. 12 ust. 4, wszelkie niezbędne porozumienia techniczne i administracyjne służące wykonaniu niniejszej umowy zawierane są między Sekretarzem Generalnym Rady Unii Europejskiej, Wysokim

Przedstawicielem ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa a właściwymi władzami Republiki Turcji.

Artykuł 14

Nieprzestrzeganie obowiązków

Jeżeli jedna ze Stron nie przestrzega swoich obowiązków wyszczególnionych w poprzednich artykułach, druga Strona ma prawo do rozwiązania niniejszej umowy z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.

Artykuł 15

Rozstrzygnięcie sporów

Spory dotyczące interpretacji lub zastosowania niniejszej umowy rozstrzygane są na drodze dyplomatycznej między Stronami.

Artykuł 16

Wejście w życie

1. Niniejsza umowa wchodzi w życie pierwszego dnia pierwszego miesiąca po wzajemnej notyfikacji Stron o zakończeniu wewnętrznych procedur niezbędnych do tego celu.

2. Niniejsza umowa podlega przeglądowi nie później niż dnia 1 czerwca 2008 r., a następnie przynajmniej co trzy lata.

3. Zmiany do niniejszej umowy mogą być wprowadzane w formie pisemnej za wspólną zgodą Stron.

4. Strona może wypowiedzieć niniejszą umowę poprzez złożenie drugiej Stronie pisemnego wypowiedzenia. Tego rodzaju wypowiedzenie jest skuteczne po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania notyfikacji przez drugą Stronę.

Sporządzono w Brukseli, dnia dwudziestego dziewiątego czerwca dwa tysiące szóstego roku, w czterech egzemplarzach w języku angielskim.

W imieniu Unii Europejskiej

W imieniu Republiki Turcji

TEKSTY DEKLARACJI

Deklaracja państw członkowskich UE:

„Państwa członkowskie UE stosujące wspólne działanie UE dotyczące prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, w której bierze udział Republika Turcji, dołożą starań – w stopniu, w jakim zezwalają na to ich krajowe systemy prawne – by w miarę możliwości zrzec się w stosunku do Republiki Turcji roszczeń powstałych na skutek uszkodzeń ciała, śmierci członka personelu, uszkodzenia lub straty jakichkolwiek własnych środków majątkowych używanych w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, jeżeli takie uszkodzenia ciała, śmierć, szkoda lub strata:

- zostały spowodowane przez personel z Republiki Turcji podczas wykonywania obowiązków związanych z prowadzoną przez UE operacją zarządzania kryzysami, z wyjątkiem przypadku rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej, lub
- wynikły z użycia jakichkolwiek środków majątkowych posiadanych przez Republikę Turcji, pod warunkiem że środki te zostały użyte w związku z operacją oraz z wyjątkiem przypadku rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej pochodzącego z Republiki Turcji personelu prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami podczas użycia tych środków.”.

Deklaracja Republiki Turcji:

„Republika Turcji, włączając się we wspólne działanie UE dotyczące prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, dołoży starań – w stopniu, w jakim zezwala na to jej krajowy system prawny – by w miarę możliwości zrzec się w stosunku do któregośkolwiek państwa uczestniczącego w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami roszczeń powstałych na skutek uszkodzeń ciała, śmierci członka personelu, uszkodzenia lub straty jakichkolwiek własnych środków majątkowych używanych w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, jeżeli takie uszkodzenie ciała, śmierć, szkoda lub strata:

- zostały spowodowane przez personel podczas wykonywania obowiązków związanych z prowadzoną przez UE operacją zarządzania kryzysami, z wyjątkiem przypadku rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej, lub
  - lub wynikły z użycia jakichkolwiek środków majątkowych posiadanych przez państwa uczestniczące w prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami, pod warunkiem że środki te zostały użyte w związku z operacją oraz z wyjątkiem przypadku rażącego niedbalstwa lub winy umyślnej ze strony personelu prowadzonej przez UE operacji zarządzania kryzysami podczas użycia tych środków.”.
-